

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Vår dato 06.01.2016
Deres dato 09.11.2015
Vår referanse A273-37209

Høringsuttalelse om endringer i energilovens § 4-2 om eierskap til mellomlandsforbindelser

Næringslivets Hovedorganisasjon viser til Olje- og energidepartementets høringsbrev og høringsnotat av 9. november 2015 med foreslåtte endringer i energilovens § 4-2 om mellomlandsforbindelser.

Generelt

NHO representerer både kraftprodusenter og store kraftforbrukere i industrien. For kraftprodusentene er det viktig å utvikle mulighetene knyttet både til fleksibilitet og kapasitet som mellomlandsforbindelser åpner for. Energiintensiv industri er opptatt av å videreføre kraften innenlands. For industrien er det derfor viktig at mellomlandsforbindelser også bidrar til å forbedre internasjonale konkurranseforhold. I det videre arbeidet med å utforme lovendringer må begge disse hensynene ivaretas og balanseres.

NHO har i lengre tid sett positivt på økte kraftutvekslingsmuligheter. Samtidig har vi etterlyst et annet reguleringsregime og andre handelsløsninger for å bedre ivareta de kommersielle mulighetene som effektkapasitet og raskt vekslende og betydelige prisdifferanser gir. En forutsetning for kablens lønnsomhet er at reguleringsregimet i de ulike landene gir aksept for handelsløsninger som gir full utnyttelse av vannkraftsystemets unike kvaliteter slik at den mest ressurs- og klimaeffektive løsningen kan gjennomføres. Vi viser i denne forbindelse også til våre høringsbrev om kraftutveksling av 16.11.2012, og om Statnetts utenlandshandelskonsesjon for forbindelser til Tyskland og Storbritannia av 27.08.2013.

Støtte til kommersielle kabler

Med dette utgangspunktet stiller NHO seg positiv til lovforslaget som åpner for kommersielle kabler og mener det gir et godt grunnlag for videre arbeid med å videreutvikle Norges rolle som leverandør av balansekraft, reservekraft og systemtjenester til Europa. Europas fornybarsatsing, klimapolitikk og åpning av det indre marked for energi gir Norge store kommersielle muligheter.

Etter vår vurdering, er det likevel ikke eierskapet til infrastrukturen som er det viktigste, men muligheten til å inngå spesifikke kontrakter for kraftleveranse og kraftmottak med interessenter i den andre enden av kabelen. Dette er ikke tilfellet i dag der systemoperatøren(e) optimaliserer kraftflyten i forhold til energisikkerhet og prisutjevning. Kraftutvekslingen bør styres slik at vannmagasinenes unike reguleringssevne utnyttes med hensyn til effektivitet, klima og verdiskaping.

Europas ambisjoner i energi- og klimapolitikken tilsier at det vil etterspørre effekt fremfor energi. Norge har kapasitet- og balanseringstjenester andre land etterspør. Insentivene for kabelforbindelser til/fra Norge synes langt større for Danmark, Tyskland og Storbritannia

enn for Norge, ettersom det er disse landene som har behov for å balansere og effektivisere sin egen fornybarsatsning. Fordeling av utbyggingskostnader og avkastning må reflektere tilbud og etterspørsel og komme dem som har reguleringsevnen til gode. I dette tilfellet, norske kraftprodusenter og kraftbrukere.

Det er NHOs oppfatning at kommersielle kontraktsparter i begge ender av kabelen bedre vil evne å prissette reguleringstjenesten vannmagasinene kan utføre for variabel vind- eller solkraft, enn systemoperatører som har forsyningsikkerhet, stabilitet og prisutjevning som mandat.

Videre avklaringer nødvendig

Det er et klart behov for å skille systemoperatøransvar fra drift- og utbyggingsansvar og andre oppgaver som kan privatiseres. Ved å åpne for kommersielle aktører vil det også kunne åpnes for verdiskaping på nye forretningsmodeller. Lovforslaget kan derfor kun anses som et første skritt omkring spørsmålet hvorledes vi skal få inntekter på merverdien av vannkraften, nemlig magasinenes evne til å balansere en del av en europeisk satsing på tilfeldig fornybar kraft.

Risiki og kostnader for mellomlandsforbindelser herunder følgekostnader som innenlands forsterkninger må belastes brukerne som får nytte av mellomlandsforbindelsene. Dette er ikke tilfellet med dagens modell der alminnelig forsyning tar all risiko via sentralnettets tariffer. Kostnadene, samt eventuell negativ priseffekt av økt utveksling (utover forsyningsikkerhet), bør ikke belastes næringsliv og husholdninger generelt. Risiko for tap eller gevinst må i større utstrekning knyttes til mellomlandsforbindelsen og handelen over den. Det må legges til rette for organisasjonsstrukturer og forretningsmodeller som bedre ivaretar disse forholdene.

Vi viser også til høringsuttaalelsene til våre landsforeninger Energi Norge og Norsk Industri i sakens anledning.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område Næringspolitikk

Ingebjørg Harto
Direktør

Per Øyvind Langeland
Avdelingsdirektør